

ORTOFOTO ANKETA

»Mesto na dlani« je dogodek, ki opozarja na pomen zelenih površin v urbanem okolju in na vlogo, ki jo ima posameznik pri njegovem soustvarjanju in urejanju. Z ozaveščanjem o pomenu zelenih površin v velikem merilu se bomo ukvarjali na osrednji lokaciji, na Cankarjevi ulici, v širši okolici pa s popisom stanja in vrednosti dreves opozarjamo na njihovo mestotvorno funkcijo.

Na osrednji lokaciji smo na tla razgrnili velik digitalni ortofoto posnetek mesta (DOF). Na njem lahko razberete ulice, hiše, parke in celo posamezna drevesa.

Prosimo vas, da z lepljenjem ene modre, ene zelene in ene rdeče nalepke na ortofoto posnetek na tleh odgovorite na tri vprašanja, ki sprašujejo po nahajališčih različnih lokacij v mestu.

Obenem vas prosimo, da te tri lokacije vpišete še na ta anketni list ter obkrožite ustrezen odgovor še pri štirih dodatnih enostavnih vprašanjih. Anketni del zloženke odtrgate in ga vržete v anketni zabojček, ostalo pa lahko vzamete s seboj.

»Mesto na dlani« je v prvi vrsti dogodek, a vaše mnenje nas zanima, zato bomo splošne rezultate ortofoto ankete statistično obdelali in objavili na spletni strani www.pazipark.si, nikakor pa ne bomo objavljali podatkov s posameznih anketnih lističev.

Hvala za prijaznost in sodelovanje!
Pazi!park

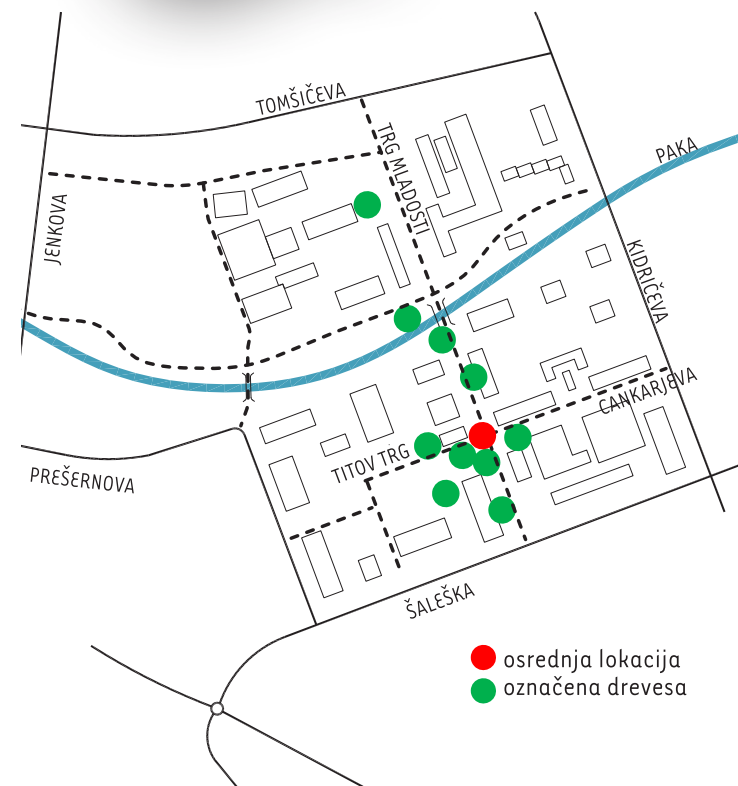
ZELENE POVRŠINE – BISTVENI DEL ODPRTEGA JAVNEGA PROSTORA MESTA

Odpri javni prostor določa odnos prebivalcev do mesta. Mestni odprti prostor je namenjen meščanom in obiskovalcem, da se v njem sprehajajo, se srečujejo, posedajo, tečejo, klepetajo. Prebivalci ga uporabljajo za rekreacijo in druženje, za spontane rabe, vsakodnevno pa tudi kot pot v službo, šolo, k prijateljem. Urejen odprti javni prostor meščane spodbuja k rabi, vabi jih ven, na zrak in tako dobro vpliva na njihovo zdravje in počutje, krepi pa tudi socialne stike med njimi. Potreba po gibanju na prostem je primarna človekova potreba, ki jo ljudje v mestih izpolnjujejo na različne načine, najbolj pogosto pa v odprtem javnem prostoru, na ulicah in trgih, v parkih, na zelenicah, na obrežjih rek, igriščih, v mestnih gozdovih.

Ker zelene površine v grajenem okolju predstavljajo edini stik mesta z naravo, so bistven del njegovega odprtega prostora. Zelene površine v mestih čistijo in vlažijo zrak, v poletnih mesecih uravnavajo temperaturo, gibanje v zelenem okolju lajša stres, upočasnjuje hitri mestni ritem, zelene površine nudijo življenjski prostor ptičem in drugim živalim, z vsem tem pa privabljajo uporabnike na prosto. Mesto z dobro razporejenimi in urejenimi zelenimi površinami je zdravo mesto z zdravimi in aktivnimi prebivalci, ki imajo dobro razvite stike v lokalnih skupnostih, saj na prostem preživijo veliko časa, tam se veliko gibajo in srečujejo v sproščenem okolju. Še več – danes je dobro znano, da ima tako mesto tudi ekonomsko prednost. Neposredne ekonomske koristi zelenih površin se merijo v višjih cenah stanovanj na lokacijah v bližini kakovostno urejenih parkov, igrišč, nabrežij. Posredno korist prinašajo učinki na uporabnike. Zdravi in aktivni meščani namreč pomenijo nezanemarljiv prihranek v zdravstveni in socialni blagajni. Zelene površine v mestih učinkovito uravnavajo vodni režim in mikroklimo, ob elementarnih nesrečah pa lahko nudijo dragocen prostor za različne namene. Navsezadnje so zelene površine tiste, ki vsakodnevno dvigujejo kvaliteto bivanja v mestih in tako bistveno vplivajo na navezanost prebivalcev do svojega kraja.

MESTO NA DLANI!

GOSTUJE V VELENJU

● osrednja lokacija
● označena drevesa

PAZI!PARK

DKAS 20

ZBORNICA ZA
ARHITEKTURO
IN PROSTOR
SLOVENIJE

ALI VESTE, DA POVPREČNO 100 LETNO DREVO:

vsebuje približno **2,5 ton čistega ogljika**, kar je, pretvorjeno v energijo, **enako količini električne energije, ki jo potroši povprečno slovensko gospodinjstvo v 6 letih**. Za to količino ogljika je moralo v svojem življenju prefiltrirati 18 milijonov m³ zraka, kar je približna prostornina Velenjskega ali Ptujskega jezera;

je v teh letih iz zraka pobralo in fotokemično vezalo **9,1 ton ogljikovega dioksida**, kar je emisija štirih čezoceanskih letalskih poletov in **3700 l vode**, kar je malo manj vode, **kot je porabi povprečen Slovenec v enem letu**. Pri tem je porabilo približno 23 milijonov kilokalorij, kar je enako količini električne energije, ki jo potroši povprečno slovensko gospodinjstvo v 6,5 letih;

je v teh letih v zrak sprostil **6,6 ton kisika**, ki ga vdihavamo ljudje in živali. **Človek na dan porabi 0,5 tone čistega kisika**;

je v teh letih spustilo v zrak najmanj **2500 ton vode**, ki so jo korenine posesale iz tal in nato listi izpareli v zrak. Pretvorjeno v energijo, je pri tem vezalo **toliko električne energije, kot jo potroši povprečno slovensko gospodinjstvo v 48 letih**.

.....

ZELENJE V MESTU JE DOBRO KER:

pozitivno **vpliva na zdravje**,

deluje pomirjujoče, vpliva na hitrost okrevanja v bolnišnicah in ima pozitivne učinke na koncentracijo in delo,

dobro **vpliva na medčloveške odnose**,

z ustvarjanjem prijetnih ambientov in zviševanjem kakovosti bivalnega okolja **spodbuja zadrževanje v odprtem prostoru** mesta in druženje,

dviguje ekonomsko vrednost bivalnega okolja, kar se odraža tudi na ceni nepremičnin. Po podatkih IAA (International Agricultural Association) iz ZDA imajo družinske hiše v 'zelenem' okolju vrednost povečano za 5 do 25 %. Objekti v 'zelenem' za klimatiziranje porabijo 10 do 15 % manj energije. Promet v trgovinah, ki so ob ulicah z drevoredom, je za 12 % višji, kot v enakih ulicah brez drevoreda. Podoben vpliv zelenih površin so pokazale tudi nemške študije.

.....

DREVJE V MESTU JE DRAGO(CENO)

Drevje je posebej dragocena mestotvorna prvina, ki **ustvarja podobo in prepoznavnost mesta in zagotavlja kakovostno okolje za življenje**. Vpliva na lepoto in zdravje mestnega okolja in ljudi, saj blaži vplive prometa, klime in ekstremnih vremenskih pojavov. **Mestno okolje ni najbolj primerno za rast drevja. Prostora za rast in razvoj dreves je v mestu malo, zrak in zemlja sta onesažena, drevje pa ogrožajo tudi promet in druge dejavnosti**.

Če želimo, da je mestno drevo primerno zdravo in razvito ter da opravlja vse predvidene funkcije, je potrebno **ustrezno strokovno delo, skrb in odgovorno ravnanje** v vseh fazah tako načrtovanja kot tudi življenjskega cikla drevesa.

.....

KNJIGA MESTNO DREVJE

Vse to in še več o drevesih v mestnem prostoru lahko izveste v knjigi **Mestno drevje**, avtorjev **J. Bavcon, A. Šiftar, T. Maljevac, M. Simoneti**, ki je izšla l. 2011 v založbi Botaničnega vrta, Oddelka za biologijo, Biotehniške fakultete.

ORTOFOTO ANKETA

1. Nalepite modro nalepko v središče tiste zelene površine, ki jo **najbolj pogosto uporabljate**. Opišite to točko še z besedami:
2. Nalepite zeleno nalepko v središče tiste zelene površine, ki **je za večino ljudi v mestu najpomembnejša**. Opišite to točko še z besedami:
3. Nalepite rdečo nalepko v središče tistega dela mesta, kjer **bi želeli več zelenja ali zelenih površin**. Opišite to točko še z besedami:

Dodatna vprašanja za lažjo interpretacijo ankete:

1. Spol:

- a. moški
- b. ženska

2. Delovna aktivnost:

- a. šolar, dijak, študent
- b. zaposlen, samozaposlen
- c. nezaposlen
- d. upokojen

3. Imate:

- a. otroka / otroke
- b. psa
- c. nič od tega

4. Živite v:

- a. hiši
- b. večstanovanjskem objektu z do 20 stanovanji
- c. v večstanovanjskem objektu z 20 stanovanji ali več